Техникалық реттеу және метрология комитеті
Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша

Астана қ.
2026 жыл

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА
Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінде 2026 жылдың 9 айында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша

Астана қ. 2026 жылғы 30 қазан

1. КІРІСПЕ

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Заңының 8-бабы 5-тармағына, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына *(бұдан әрі – Үлгілік қағидалар)* және Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті» РММ қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» 2026 жылғы 28 қыркүйектегі № 103-НҚ бұйрығына сәйкес Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің *(бұдан әрі – Комитет)* қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдаумен қамтылған кезең 2026 жылдың 9 айы болып айқындалды. Ішкі талдауды құрамы Комитет Төрағасының көрсетілген бұйрығымен бекітілген жұмыс тобы жүргізді.

Үлгілік қағидалардың 11-тармағына сәйкес ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүргізілді:

- Комитеттің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- Комитеттің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

Талдау жүргізу кезінде Комитеттің қызметін реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттар, ведомстволық статистикалық және талдамалық ақпарат, мемлекеттік бақылау мен қадағалау практикасы туралы мәліметтер, мемлекеттік қызметтер көрсету жөніндегі материалдар, бұрын жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері, сондай-ақ Үлгілік қағидаларда көзделген өзге де дереккөздер пайдаланылды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін айқындау кезінде жұмыс тобы өкілеттіктерді әркелкі, ашық емес не дискрециялық қолдануға мүмкіндік беретін нақты себептер мен жағдайларды белгілеу қажеттігін негізге алды. Алдыңғы ішкі талдауда анықталған және кейіннен заңнамаға енгізілген өзгерістермен не ұйымдастырушылық шаралармен жойылған тәуекелдер қайтадан қайталанбады.

2. КОМИТЕТ ҚЫЗМЕТІН ҚОЗҒАЙТЫН НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ АКТІЛЕРДЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ

Комитет өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне, Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне, Қазақстан Республикасының «Техникалық реттеу туралы», «Стандарттау туралы», «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы», «Сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы», «Бағалы металдар мен асыл тастар туралы», «Рұқсаттар және хабарламалар туралы», «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы» заңдарына, Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілеріне және Еуразиялық экономикалық одақ актілеріне сәйкес жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2019 жылғы 25 шілдедегі № 9 бұйрығымен бекітілген Комитет туралы ережеге сәйкес Комитет техникалық реттеу, стандарттау, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу салаларында стратегиялық, реттеуші, іске асыру және бақылау функцияларын, сондай-ақ зергерлік және басқа да бұйымдарды өткізу саласындағы жекелеген функцияларды жүзеге асырады.

Нормативтік құқықтық актілерді талдау кезінде құқықтық олқылықтар мен коллизиялар, заңдық-лингвистикалық белгісіздік, дискрециялық өкілеттіктердің негізсіз кеңдігі, шешім қабылдаудың объективті өлшемшарттарының болмауы, функциялардың, міндеттердің, құқықтар мен жауапкершіліктің тиісінше айқындалмауы, сондай-ақ жеке шешімдердің ашықтығын қамтамасыз ететін рәсімдік кепілдіктердің болмауы сияқты сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын факторлар ескерілді.

Талдау нәтижелері бойынша мынадай сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталды.

2.1. Бір бұзушылықты жедел ден қою шараларының екі түрлі түрін қолдану негіздеріне бір мезгілде жатқызу салдарынан жедел ден қою шарасының түрін айқындау кезіндегі құқықтық белгісіздік

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің міндетін атқарушының 2015 жылғы 14 желтоқсандағы № 1199 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 29 желтоқсандағы № 826 бірлескен бұйрығымен техникалық реттеу саласындағы тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттары және тексеру парақтары бекітілген.

Көрсетілген өлшемшарттардың 16-2-тармағымен 5-қосымшада көзделген тексеру парағының 293-тармағын бұзу өнімді айналымға шығаруға отыз күнтізбелік күн мерзімге тыйым салу түріндегі жедел ден қою шарасын қолдану негіздеріне жатқызылған. Сонымен қатар сол өлшемшарттардың 16-3-тармағымен 293-тармақты бұзу өнімді алып қою түріндегі жедел ден қою шарасын қолдану негіздерінің тізбесіне енгізілген.

Демек, бір ғана бұзушылық нормативтік тұрғыдан сипаты мен бақылау субъектісі үшін ауыртпалық дәрежесі әртүрлі жедел ден қою шараларының екі

түріне бірден жатқызылған. Бұл ретте 293-тармақты бұзу анықталған кезде нақты қай шара қолданылуға тиіс екенін айқындайтын арнайы өлшемшарт жоқ.

Мұндай қайталау құқықтық белгісіздік туғызады және іс жүзінде лауазымды тұлғаға алдын ала белгіленген объективті өлшемшартсыз екі түрлі ықпал ету шарасының бірін таңдауға мүмкіндік береді. Бұл бірдей нақты мән-жайларда әркелкі құқық қолдануға, кәсіпкерлік субъектілері үшін тең емес жағдайлар жасауға, шағымдар санының өсуіне және мүдделі тұлғалардың неғұрлым ауыртпалықты немесе неғұрлым жеңіл шараны таңдауға құқыққа қайшы ықпал етуіне жағдай туғызуы мүмкін.

Ұсынылады: тексеру парағының 293-тармағын бұзуды жедел ден қою шараларының екі түрлі түрін қолдану негіздеріне бір мезгілде жатқызуды жою және тиісті құқықтық салдарды бірмәнді бекіту бөлігінде техникалық реттеу саласындағы тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттары мен тексеру парақтарының 16-2 және 16-3-тармақтарына өзгерістер енгізуге бастамашылық жасау.

2.2. Ережеде бекітілген Комитет пен оның аумақтық бөлімшелерінің жекелеген функцияларының мемлекеттік бақылаудың және жедел ден қою шараларын қолданудың қолданыстағы моделіне сәйкес келмеуі

Комитет туралы ереже және оның аумақтық бөлімшелері туралы ережелер Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2019 жылғы 25 шілдедегі № 9 бұйрығымен бекітілген. Кейінгі жылдары техникалық реттеу және мемлекеттік бақылау саласындағы заңнама елеулі түрде өзгертілді, оның ішінде бақылау мақсатында сатып алу және жедел ден қою шараларының арнайы тетігі енгізілді.

Қолданыстағы Ережеде Комитет пен аумақтық бөлімшелердің функциялары қатарында тікелей қауіп төндіретін өнімді алып қою және кейіннен Қазақстан Республикасының азаматтық процестік заңнамасына сәйкес қадағалау субъектісін осындай өнімге иелік ету, пайдалану және (немесе) оған билік ету құқығынан айыру туралы сотқа талап қою функциясы сақталған.

Сонымен бірге Қазақстан Республикасының «Техникалық реттеу туралы» Заңының қолданыстағы 44-бабы өзге арнайы тетікті көздейді: өнімді айналымға шығаруға тыйым салу және өнімді алып қою түріндегі жедел ден қою шаралары уәкілетті орган ведомствосының аумақтық бөлімшесі жедел ден қою шараларын қолдану туралы қаулы шығару арқылы қолданады. Қаулылар бақылау субъектілерінің орындауы үшін міндетті.

Бұдан басқа, 2024 жылдан бастап заңнамада бақылау мақсатында сатып алу техникалық реттеу саласындағы профилактикалық бақылаудың дербес түрі ретінде көзделген, ал бақылау қызметінің осы заманауи моделі Ережеде толық көрініс таппаған.

Комитет пен оның аумақтық бөлімшелерінің құрылтайшы құқықтық актісінде биліктік өкілеттіктерді іске асырудың ескірген конструкциясының болуы мемлекеттік мәжбүрлеу шараларын қолдану көлемі мен тәртібіне қатысты құқықтық белгісіздік туғызады, лауазымды тұлғалардың өкілеттіктерін әртүрлі түсіндіруге, заңда көзделген шараларды негізсіз қолдануға не қолданбауға әкелуі және бақылау қызметін бірыңғай ұйымдастыруды қиындатуы мүмкін.

Ұсынылады: Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2019 жылғы 25 шілдедегі № 9 бұйрығына кешенді ревизия жүргізіп, бекітілген міндеттерді, функциялар мен өкілеттіктерді бейінді заңнаманың қолданыстағы редакцияларына, ең алдымен бақылау мақсатында сатып алу, жедел ден қою шаралары және өнімді алып қоюдың қолданыстағы тәртібі бөлігінде сәйкестендіре отырып, Комитет туралы ережеге және аумақтық бөлімшелер туралы ережелерге өзгерістер енгізуге бастамашылық жасау.

2.3. Сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторларды аттестаттау жөніндегі комиссияның шешім қабылдау рәсімінің нормативтік тұрғыдан жеткіліксіз регламенттелуі

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 8 маусымдағы № 399-НҚ бұйрығымен сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторларға қойылатын рұқсат беру талаптары, оларды растайтын құжаттар тізбесі, сондай-ақ Сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторларды аттестаттау, олардың аттестаттарының қолданылу мерзімін ұзарту және «Сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторды аттестаттау» мемлекеттік қызметін көрсету қағидалары бекітілген.

Мемлекеттік қызметті Комитет көрсетеді. Аттестаттау жүргізу үшін кемінде бес адамнан тұратын Сарапшы-аудиторларды аттестаттау жөніндегі комиссия құрылады. Аттестат беру, оның қолданылу мерзімін ұзарту не дәлелді бас тарту үшін Комиссияның шешімі негіз болып табылады.

Үміткерлерге қойылатын рұқсат беру талаптары егжей-тегжейлі айқындалған және білімге, еңбек өтіліне, даярлыққа, практикалық қызметке және растайтын құжаттарға қойылатын талаптарды қамтиды. Сонымен бірге қолданыстағы Қағидалар Комиссияның қорытынды шешімін қалыптастыру тәртібін жеткілікті дәрежеде белгілемейді: кворум, қажетті дауыс саны, дауыс беру тәртібі, дауыс берудің жеке нәтижелерін тіркеу, пікірлер алшақтығы болған кездегі іс-қимыл тәртібі, шешім уәждерін міндетті түрде көрсету, сондай-ақ Комиссия мүшелерінде жеке немесе өзге де мүдделілік болған кезде қарсылық білдіру немесе өздігінен бас тартудың арнайы тетігі.

Осылайша, үміткерге қойылатын талаптар егжей-тегжейлі болғанымен, жеке шешім қабылдаудың қорытынды кезеңін нормативтік реттеу жеткілікті түрде формалданбаған күйінде қалып отыр. Бұл аттестат беру не бас тарту негіздерінің тексерілу мүмкіндігін төмендетеді, ұқсас жағдайдағы үміткерлерге әркелкі тәсіл қолдануға және мүдделі тұлғалардың аттестаттау нәтижесіне құқыққа қайшы ықпал етуіне жағдай жасайды.

Ұсынылады: Комиссия жұмысының тәртібін, оның ішінде кворумға, шешім қабылдау үшін қажетті дауыс саны мен дауыс беру тәртібіне, дауыс беру нәтижелерін атаулы тіркеуге, қабылданған шешім негіздерін міндетті хаттамалауға, мүдделер қақтығысының жоқтығын декларациялауға және үміткер материалдарын қараудың объективтілігі мен бейтараптығына әсер етуі мүмкін мән-жайлар болған кезде міндетті қарсылық білдіруге (өздігінен бас тартуға) қойылатын талаптарды көздей отырып, № 399-НҚ бұйрығымен бекітілген Қағидаларға өзгерістер енгізуге бастамашылық жасау.

3. ҰЙЫМДАСТЫРУШЫЛЫҚ-БАСҚАРУШЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕГІ СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН АНЫҚТАУ

Үлгілік қағидаларға сәйкес ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметті талдау персоналды басқару және мүдделер қақтығысын реттеу, мемлекеттік қызметтер көрсету, рұқсат беру және бақылау функцияларын іске асыру, бюджет және қаржы қаражатын пайдалану, шарттарды жасасу және орындау, ақпараттық жүйелерді пайдалану және талдау объектісінің қызметінен туындайтын өзге де мәселелерді қамтиды.

3.1. Персоналды басқару және мүдделер қақтығысын реттеу

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінде кадрлық, заңдық, қаржылық, құжаттамалық, материалдық-техникалық және сатып алу жөніндегі қосалқы функциялар Министрліктің орталық аппараты деңгейінде орталықтандырылған. Осыған байланысты Комитетте кадрлық және сатып алуды әкімшілендірудің толық циклін жүзеге асыратын дербес құрылымдық бөлімшелер жоқ.

Комитет басшыларының құзыреті шегінде бағынысты қызметкерлерге басшылық жасауға, міндеттерді бөлуге, тапсырмалардың орындалуын бағалауға және көтермелеу мен жауапкершілік мәселелері бойынша ұсыныстар енгізуге байланысты ұйымдастырушылық-өкімдік өкілеттіктер сақталады. Ұсынылған және талданған материалдар бойынша осы бағытта жеке іс-шараны талап ететін қосымша жүйелі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Сонымен бірге жеке әкімшілік, бақылау және рұқсат беру шешімдерін тікелей қабылдайтын лауазымдар мемлекеттік қызмет, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, қызметтік әдеп және мүдделер қақтығысын реттеу туралы заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз етуге тиіс.

3.2. Мемлекеттік қызметтер көрсету және рұқсат беру функцияларын іске асыру

Комитет техникалық реттеу, сәйкестікті бағалау және өлшем бірлігін қамтамасыз ету салаларында мемлекеттік қызметтер көрсетеді және рұқсат беру құжаттарын береді. Мемлекеттік қызметтер бойынша өтініштерді қабылдау және нәтижелерді беру басым түрде электрондық форматта жүзеге асырылады, бұл қызмет алушы мен орындаушы арасындағы тікелей бейресми байланыс тәуекелдерін төмендетеді.

Сонымен бірге «Сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторды аттестаттау» мемлекеттік қызметі бойынша түпкілікті нәтиже алқалы орган – Сарапшы-аудиторларды аттестаттау жөніндегі комиссияның шешіміне байланысты. Осы анықтаманың 2.4-бөлімінде анықталған нормативтік тәуекел материалдарды дайындау, өтінішті қарау және жеке шешім қабылдау кезінде ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметте тікелей көрініс табады.

Талдау материалдарымен расталған және іс-шаралар тізбесіне енгізуді талап ететін мемлекеттік қызметтер көрсету тәртібіндегі өзге дербес сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

3.3. Мемлекеттік бақылау мен қадағалауды іске асыру

Комитеттің аумақтық бөлімшелері техникалық реттеу, өлшем бірлігін қамтамасыз ету, сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу салаларында, сондай-ақ зергерлік және басқа да бұйымдарды өткізу бөлігінде мемлекеттік бақылау мен қадағалауды жүзеге асырады. Комитет аумақтық бөлімшелердің жұмысын ұйымдастырады және үйлестіреді, әдіснамалық сүйемелдеуді және құқық қолдану практикасын талдауды жүзеге асырады.

Тәуекелдерді бағалау және басқару жүйесін автоматтандыру және ақпараттық жүйелерде профилактикалық бақылау тізімдерін қалыптастыру бақылау субъектілерін ерікті түрде таңдау мүмкіндігін азайтады. Осыған байланысты осы талдау нәтижелері бойынша профилактикалық бақылау тізімдерін қолмен қалыптастыру бөлігінде дербес сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталған жоқ.

Бақылау қызметінің анықталған негізгі тәуекелдері бақылау субъектісін таңдаумен емес, кейінгі кезеңдердегі нормативтік белгісіздікпен байланысты: бақылау мақсатында сатып алу нәтижелері бойынша жедел ден қою шараларын қолдану, өнім санын айқындау, тексеру парағының 293-тармағы қайталанған кезде шара түрін таңдау және ведомстволық Ереженің жекелеген ережелерінің бақылаудың қолданыстағы моделіне сәйкес келмеуі.

Көрсетілген тәуекелдер аумақтық бөлімшелердің басшылары мен мемлекеттік инспекторларына, сондай-ақ әдіснамалық сүйемелдеуге, материалдар мен шағымдарды қарауға қатысатын Комитеттің Мемлекеттік бақылау басқармасының қызметкерлеріне тікелей қатысты. Олар сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдардың тізбесін қалыптастыру кезінде ескерілді.

3.4. Өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындауы және жұмыстардың (көрсетілетін қызметтердің) нәтижелерін қабылдау

Мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру және тиісті сатып алуды әкімшілендіру Министрлік деңгейінде орталықтандырылып жүзеге асырылады. Сонымен бірге Комитет төрағасы, төрағаның орынбасарлары және басқарма басшылары міндеттерді бөлу шегінде өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындау нәтижелерін қабылдауға, орындалған жұмыстар (көрсетілген қызметтер) актілерін, есептерді және міндеттемелердің орындалуын растайтын әрі кейіннен ақы төлеуге негіз болатын өзге де құжаттарды келісуге және қол қоюға қатысады.

Бұл функция сыбайлас жемқорлық тұрғысынан осал болып табылады, өйткені жұмыстар (көрсетілетін қызметтер) іс жүзінде орындалмаған, толық орындалмаған не сапасы тиісінше болмаған жағдайда олардың орындалуын формальды түрде растау өнім берушіге негізсіз мүліктік артықшылықтар беруі мүмкін. Сондықтан тиісті өкілеттіктер сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдарды айқындау кезінде ескерілді.

Сонымен бірге осы талдау нәтижелері бойынша құжаттамалық растаудың, көпдеңгейлі келісудің және лауазымды тұлғалардың жауапкершілігінің қолданыстағы тетіктерінен бөлек жеке іс-шараны талап ететін қабылдау рәсімінің дербес жүйелі ақауы анықталған жоқ.

3.5. Ақпараттық жүйелер және цифрлық процестер

Комитет қызметінде мемлекеттік қызметтер көрсетуді, салалық тізілімдерді жүргізуді, мемлекеттік бақылау нәтижелерін есепке алуды және өзге мемлекеттік ақпараттық жүйелермен өзара іс-қимылды қамтамасыз ететін цифрлық жүйелер мен ақпараттық ресурстар пайдаланылады.

Техникалық әкімшілендіру және цифрландыруды жалпы үйлестіру Министрлік пен оның бейінді бөлімшелерінің белгіленген құзыреттерін бөлу шеңберінде жүзеге асырылады. Комитеттің тиісті жүйелерді дербес техникалық әкімшілендіру жөніндегі өкілеттіктерінің болмауына байланысты бұл фактор Комитеттің дербес сыбайлас жемқорлық тәуекелі ретінде сараланған жоқ.

Бұл ретте Комитет пен аумақтық бөлімшелердің лауазымды тұлғалары өздері енгізетін заңдық мәні бар мәліметтер мен құжаттардың толықтығы мен дұрыстығына жауап береді. Талданған материалдар бойынша осы бөлікте жеке іс-шараны талап ететін қосымша жүйелі тәуекелдер анықталған жоқ.

3.6. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және өзге мәселелер

Комитет және оның аумақтық бөлімшелері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алу, мемлекеттік қызмет туралы заңнаманы және қызметтік әдеп нормаларын сақтау жөніндегі профилактикалық жұмысты жүргізеді. Аумақтық бөлімшелер қызметін әдіснамалық сүйемелдеу шеңберінде заңнамадағы өзгерістер, сот және әкімшілік практика, мемлекеттік бақылаудың проблемалық мәселелері қаралады.

Осы ішкі талдау нәтижелерін ескере отырып, профилактикалық жұмысты анықталған тәуекелдермен тікелей байланысты лауазымдар мен функцияларға: мемлекеттік бақылау және жедел ден қою шараларын қолдану, шағымдарды қарау, сарапшы-аудиторларды аттестаттау жөніндегі мемлекеттік қызметті көрсету, сондай-ақ өнім берушілердің шарттық міндеттемелерді орындау нәтижелерін қабылдауға шоғырландыру орынды.

4. АНЫҚТАЛҒАН СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРІН ЖОЮ ЖӨНІНДЕГІ ҰСЫНЫМДАР

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижелері бойынша мыналар ұсынылады:

1. Тексеру парағының 293-тармағын бұзуды жедел ден қою шараларының екі түрлі түрін қолдану негіздеріне бір мезгілде жатқызуды жою бөлігінде техникалық реттеу саласындағы тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттары мен тексеру парақтарының 16-2 және 16-3-тармақтарына өзгерістер енгізуге бастамашылық жасау.

2. Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2019 жылғы 25 шілдедегі № 9 бұйрығына кешенді ревизия жүргізіп, бақылау мақсатында сатып алуды және жедел ден қою шараларын қоса алғанда, мемлекеттік бақылаудың қолданыстағы моделіне сәйкес Комитет туралы ережені және оның аумақтық бөлімшелері туралы ережелерді өзектендіруге бастамашылық жасау.

3. Кворумды, дауыс беру тәртібі мен қажетті дауыс санын, дауыс беру нәтижелерін тіркеуді, шешімді уәжді хаттамалауды, мүдделер қақтығысын

декларациялауды және Комиссия мүшелерінің міндетті қарсылық білдіруін (өздігінен бас тартуын) белгілеу бөлігінде Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2021 жылғы 8 маусымдағы № 399-НҚ бұйрығымен бекітілген сәйкестікті растау жөніндегі сарапшы-аудиторларды аттестаттау қағидаларына өзгерістер енгізуге бастамашылық жасау.

Үлгілік қағидаларға сәйкес нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған кезде олардың бар екендігі туралы мәліметтер тиісті уәкілетті органға (әзірлеушіге) жіберілуге тиіс, ал сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі ұсынымдар құқықтық мониторинг жүргізу кезінде ескеріледі.

Ішкі талдау қорытындылары бойынша Үлгілік қағидаларда көзделген нысан бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдардың жеке тізбесі қалыптастырылды. Тізбе тиісті лауазымдарды атқаратын адамдармен атаулы профилактикалық жұмысты ұйымдастыру үшін пайдаланылады.

5. ҚОРЫТЫНДЫ

Жүргізілген ішкі талдау Комитет қызметінің негізгі бөлігі заңнамамен егжей-тегжейлі реттелетінін және электрондық рәсімдер мен мемлекеттік бақылаудың белгіленген нысандарын пайдалана отырып іске асырылатынын көрсетті. Бұл ретте шешім қабылдаудың біркелкілігі мен ашықтығына әсер етуі мүмкін нормативтік тұрғыдан шартталған үш нақты сыбайлас жемқорлық тәуекелі анықталды.

Анықталған тәуекелдер: 1) тексеру парағының 293-тармағын бұзуды жедел ден қою шараларының екі түрлі түріне бір мезгілде жатқызумен; 2) ведомстволық Ереженің жекелеген ережелерінің мемлекеттік бақылаудың қазіргі моделіне сәйкес келмеуімен; 3) сарапшы-аудиторларды аттестаттау жөніндегі комиссияның шешім қабылдау рәсімінің жеткіліксіз регламенттелуімен байланысты.

Ұсынылып отырған шаралар нақты әрі жойылатын сипатқа ие және негізінен нормативтік реттеуді жетілдіруге, құқықтық белгісіздікті жоюға және жеке шешімдердің тексерілу мүмкіндігін арттыруға бағытталған. Талдау нәтижелерімен расталмаған не заңнамадағы өзгерістермен жойылған өзге болжамды тәуекелдер осы анықтамаға енгізілген жоқ.

ҚАСЫМОВ Бауыржан Төлегенұлы	Комитет Төрағасының орынбасары, жұмыс тобының басшысы
ҚАБЫЛБЕКОВ Қанат Абайұлы	Комитет Төрағасының орынбасары, жұмыс тобы басшысының орынбасары
ҚАСЫМОВА Айгүл Камитқызы	Комитет Төрағасының орынбасары, жұмыс тобы басшысының орынбасары

20.10.2026 ж.

ЯШКИНА Гүлнар Бердіғұлқызы		Комитеттің Стратегиялық жоспарлау және халықаралық ынтымақтастық басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
ҚЫСТАУБАЕВА Азиза Қаликызы		Комитеттің Мемлекеттік бақылау басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
СУЙМБАЕВА Гульжан Мустапаевна		Комитеттің Сәйкестікті бағалау және аккредиттеу басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
ҚАЗБЕК Нұрбек Данияруұлы		Комитеттің Стандарттау және тауар шығарылған ел басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
ТӨЛЕГЕНОВ Асылан Жандосұлы		Комитеттің Метрология және мемлекеттік қызметтер басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
АЙБАТЫРОВА Эльмира Кайратовна		Комитеттің Техникалық реттеу басқармасының басшысы, жұмыс тобының мүшесі
САТЫБАЛДИНОВ Нуржан Ахмедиярович		Комитеттің Батыс Қазақстан облысы бойынша департаментінің басшысы, жұмыс тобының мүшесі
ШАНГИРБАЕВА Айнур Юнисовна		Комитеттің Мемлекеттік бақылау басқармасының бас сарапшысы, жұмыс тобының хатшысы